

د افغانستان اسلامي جمهوریت
اداره ارتباطات عامه و استراتیژیک ریاست جمهوری
Islamic Republic of Afghanistan
Office of Public and Strategic Affairs of the President
مرکز اطلاعات و رسانه های حکومت

فورمه گزارشدهی و نظرخواهی در مورد پاسخدهی دولت به ملت

بابت سال مالی ۱۳۹۹

نوت:

- گزارش ها باید خلاصه باشد و حداکثر از ۱۵ صفحه بیشتر نشود،
- گزارش ها حداقل دو روز قبل از برنامه هر وزارت/ اداره با رسانه ها شریک می گردد.
- در صورتی که رسانه ها معلومات خاص ضرورت داشته باشند از طریق مرکز اطلاعات و رسانه های حکومت در هماهنگی با ارگان مربوط به دسترس رسانه ها، قرار خواهد گرفت.

معلومات در مورد تشکیل وزارت / اداره

(۱) معرفی ارگان دولتی؛

افغانستان، برای نخستین بار به تاریخ ۲۶ میزان ۱۳۹۳ قانون دسترسی به اطلاعات را تصویب کرد. این قانون، حق دسترسی به اطلاعات موجود در ادارات را به رسمیت شناخت. قانون مذکور به تاریخ ۱۲ حوت ۱۳۹۶ بعد از تعدیلات به اساس فرمان تقنینی جلالت مآب محمد اشرف غنی، رییس جمهوری اسلامی افغانستان توشیح شد. بعداً این قانون به تاریخ ۲۸ میزان ۱۳۹۸ با تصویب مجلس نمایندگان و توشیح جلالت مآب رییس جمهور دوباره تعدیل گردید.

قانون دسترسی به اطلاعات به تاسی از پاراگراف سوم مادهی پنجاهم قانون اساسی افغانستان، وضع و فرایند دسترسی همهی شهروندان به اطلاعات را تسهیل نموده است. این قانون بر اساس سنجش نهاد بین المللی مرکز دموکراسی و قانون مطابق با معیارهای جهانی، جایگاه نخست را در رده بندی جهانی کسب نموده است.

به اساس قانون دسترسی به اطلاعات، شهروندان افغانستان، می توانند اطلاعات موجود را از ادارات تقاضا نمایند. تمام ادارات دولتی مشمول قانون دسترسی به اطلاعات بوده و آنان مکلف اند که اطلاعات موجود در ادارهی خویش را بشکل پیشگیرانه (کنشی) از طریق ابزارهای ارتباطی و تقاضاشده (واکنشی) به متقاضی ارایه نمایند.

کمیسیون دسترسی به اطلاعات، به تاریخ ۹ جدی ۱۳۹۷ بعد از معرفی اعضای جدید رسماً کار خود را آغاز نمود. کمیسیون دسترسی به اطلاعات، به اساس مادهی هجدهم قانون دسترسی به اطلاعات ایجاد گردیده است. برای اولین بار، پنج تن اعضای آن کمیسیون به اساس فرمان شماره ۱۰۶ مؤرخ ۱ قوس ۱۳۹۷ جلالت مآب محمد اشرف غنی، رییس جمهور اسلامی افغانستان، تعیین گردیده اند. کمیسیون به منظور پیش برد فعالیت های خویش دارای دارالانشاء است که تمام امورات اداری و اجرائیوی را به پیش می برد.

در چوکات ریاست دارالانشاء؛ چند بخشی مهم که وظایف و مکلفیت اساسی در نهادینه سازی حق دسترسی به اطلاعات و نظارت از تطبیق قانون دسترسی به اطلاعات را دارند، با اختصار توضیح می گردد:

(۲) تشکیل؛

۱. نخستین بار قانون دسترسی به اطلاعات در افغانستان در سال ۱۳۹۳ تصویب و نافذ گردید که مطابق هدایت این قانون، کمیسیون نظارت بر دسترسی به اطلاعات تحت چتر تشکیلاتی وزارت اطلاعات و فرهنگ تشکیل شد و اعضای کمیسیون از ادارات مختلف با حفظ وظیفه اصلی شان معرفی و به فعالیت خویش را آغاز کردند. وزارت اطلاعات و فرهنگ جهت انجام وظایف اجرائیوی - دارالانشاء کمیسیون را با ۱۲ بست شامل ساختار تشکیل وزارت نمود.

۲. در آخرسال ۱۳۹۶، قانون دسترسی به اطلاعات تعدیل و در شماره (۱۲۹۷) جریده رسمی مؤرخ ۱۳۹۷/۱/۱۱ نشر گردید. در این قانون، ساختار کمیسیون به عنوان یک اداره مستقل دولتی متشکل از ۵ عضو و یک دارالانشاء گنجانیده شده بود که پنج نفر عضو کمیسیون بر اساس فرمان شماره (۱۰۶) مؤرخ ۱۳۹۷/۹/۱ مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان تقرر حاصل نمودند و متعاقباً طرح تشکیل سال ۱۳۹۸ با کمیت (۵۱) بست با کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی شریک و در نهایت قرار حکم شماره (۲۵۰۱) مؤرخ ۱۳۹۷/۱۱/۷ منظور گردید.
۳. باردیگر قانون دسترسی به اطلاعات تعدیل و در جریده رسمی شماره (۱۳۵۸) مؤرخ ۲۸ میزان ۱۳۹۸ نشر گردید و مطابق این تعدیلات، اعضای کمیسیون از ۵ نفر به ۷ نفر تزئید گردید. با توجه به استراتیژی جدید کمیسیون؛ عرصه فعالیت کمیسیون گسترش یافت که جهت تطبیق آن ضرورت مبرم به توسعه و انکشاف اداره است و بر همین مبنا طرح تشکیل سال ۱۴۰۰ کمیسیون باسقف (۱۶۲) بست از جانب کمیسیون مستقل اصلاحات اداری تایید گردید و طی مراحل می گردد.

(۳) اهداف و مسئولیت های اصلی.

اهداف قانون دسترسی به اطلاعات:

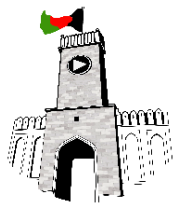
قانون دسترسی به اطلاعات به منظور تأمین چهار هدف وضع گردیده است و این موضوع در ماده دوم قانون دسترسی به اطلاعات چنین صراحت دارد:

- ۱- تأمین حق دسترسی اشخاص حقیقی و حکمی به اطلاعات از ادارات؛
- ۲- حصول اطمینان از شفافیت، تقویت فرهنگ اطلاع رسانی، مشارکت مردم در حکومتداری، حسابدهی از اجراء ادارات و مبارزه علیه فساد اداری؛
- ۳- رعایت ماده نهم اعلامیه جهانی حقوق بشر با در نظر داشت ماده سوم قانون اساسی افغانستان؛ و
- ۴- تنظیم طرز تقاضا و رایاه اطلاعات.

وظایف و صلاحیت های کمیسیون:

ماده ۲۲ قانون دسترسی به اطلاعات در مورد وظایف و صلاحیت های کمیسیون دسترسی به اطلاعات چنین صراحت دارد:

- ۱- نظارت از پروسه دسترسی متقاضیان به اطلاعات و چگونگی رایاه اطلاعات؛
- ۲- بررسی شکایات متقاضیان؛
- ۳- مطالبه اسناد و مدارک از مراجع مسؤول اطلاع رسانی ادارات در صورت ضرورت؛
- ۴- رایاه مشوره های لازم به متقاضیان و ادارات؛
- ۵- ارزیابی گزارش های مراجع مسؤول اطلاع رسانی ادارات؛
- ۶- رایاه گزارش سالانه فعالیت کمیسیون به رئیس جمهور و شورای ملی و نشر آن؛
- ۷- تقویت فرهنگ اطلاع رسانی در کشور از طریق تدویر برنامه های آموزشی؛
- ۸- بلند بردن سطح آگاهی عامه در مورد فعالیت های کمیسیون؛
- ۹- نشر تصامیم کمیسیون جهت آگاهی عامه؛
- ۱۰- نظارت از چگونگی تطبیق احکام این قانون؛
- ۱۱- تصویب لوایح و طرز العمل های مربوطه؛
- ۱۲- وضع حد اقل معیارها در مورد چگونگی تنظیم و طبقه بندی اطلاعات از جانب ادارات؛ و

د افغانستان اسلامي جمهوریت
اداره ارتباطات عامه و استراتیژیک ریاست جمهوری
Islamic Republic of Afghanistan
Office of Public and Strategic Affairs of the President
مرکز اطلاعات و رسانه های حکومت

۱۳- انجام سایر وظایف مندرج در این قانون.

نوت: معلومات نکته وار و خلاصه باشد.

بودجه سال مالی ۱۳۹۹ وزارت / اداره

<p>۱- مقدار بودجه عادی؛ کمیسیون دسترسی به اطلاعات بودجه انکشافی نداشته و مصرف بودجه عادی آن در قالب کود های مختلف به گونه فشرده در جدول زیر توضیح داده شده است ۲- مقدار بودجه انکشافی؛ ۳- فیصدی مصرف بودجه.</p>				
بودجه کمیسیون در سال مالی ۱۳۹۹				
شرح	کود ۲۱ مزد و معاشات	کود ۲۲ تهیه احنا خدمات	کود ۲۵ کسب دارایی ها	مجموع
بودجه موجود	۲۸,۴۰۹,۵۸۴	۱۸,۳۴۶,۸۳۲	۵,۸۸۰,۰۰۰	۵۲,۶۳۶,۴۱۶
مصرف شده	۲۶,۲۶۹,۶۹۱	۱۱,۷۶۲,۷۰۰	۵,۰۵۹,۷۹۲	۴۳,۰۹۲,۱۸۳
باقی مانده	۲,۱۳۹,۸۹۳	۶,۵۸۴,۱۳۲	۸۲۰,۲۰۸	۹,۵۴۴,۲۳۳
در مجموع از تمام کودها ۸۱,۸٪ فیصد بودجه مصرف گردیده است				

دستاوردهای بزرگ وزارت / اداره:

لست دستاوردها و اهمیت دستاوردها؛

۱. سیستم آنلاین دسترسی به اطلاعات

یکی از مهمترین دست آورد هاو فعالیت های عمده کمیسیون، طراحی و افتتاح سیستم آنلاین دسترسی به اطلاعات می باشد که روند دسترسی به اطلاعات از ادارات را به شکل قابل ملاحظه ای تسهیل نموده است.
کمیسیون دسترسی به اطلاعات، به منظور دسترسی آسان شهروندان به اطلاعات از ادارات، سیستم آنلاین دسترسی به اطلاعات را طراحی و افتتاح کرده است. این سیستم به زبان های پشتو، دری و انگلیسی، در وبسایت کمیسیون، گوگل و لینک ذیل www.askforinfo.af قابل دریافت است.

۱- طریقه درخواست اطلاعات:

برای درخواست اطلاعات، روی گزینه (درخواست اطلاعات) کلیک نموده و فورم را خانه پوری نمایید.
در فورم درخواست اطلاعات (نام متقاضی، ایمیل، وظیفه و پروژه مدنظر) اختیاری بوده و مشخصات (نوع درخواست، اداره مورد نظر و توضیحات) الزامی است.

۲- طریقه پیگیری درخواست:

۱. در صورتیکه ایمیل خود را وارد نکرده باشید، سیستم یک کد برای شما ارسال می کند که با کلیک کردن روی گزینه (پیگیری درخواست) و اضافه نمودن کد، تمام جزئیات درخواستی ظاهر می شود.
۲. اگر ایمیل خود را هنگام درخواست اطلاعات وارد کنید، یک لینک به ایمیل تان ارسال می شود. برای پیگیری درخواستی، لینک را تصدیق نموده و برای حساب کاربری خویش، رمز انتخاب نمایید.

۳- درج شکایت:

در ختم ۱۰ روز کاری در صورت عدم قناعت از اطلاعات شریک شده، می توانید از طریق سیستم به کمیسیون دسترسی به اطلاعات، شکایت درج نمایید.

برای درج شکایت مستقیم در سیستم در صورتیکه قبلاً فورم تقاضای اطلاعات به طور حضوری خانه پری شده باشد؛ برای درج شکایت به کمیسیون روی گزینه (ثبت شکایات) کلیک نموده و ضمن ایلود نمودن رسید تقاضای اطلاعات، شکایت را به کمیسیون درج نمایید.

۲. **برنامه های آگاهی دهی:** آمریت آگاهی عامه در سال مالی ۱۳۹۹ توانسته است؛ ۳۸ برنامه آگاهی دهی از حق و قانون دسترسی به اطلاعات را برای افشار مختلف جامعه در مرکز و ولایات برگزار کرد که در مجموع ۱۹۹۱ اشتراک کننده داشت که از جمله ۴۳۶ زن و ۱۵۵۵ مرد می باشد.

۳. **امضای تفاهم نامه:** کمیسیون دسترسی به اطلاعات به منظور تقویت همکاری های سازمانی و هماهنگی کاری، تفاهم نامه همکاری را با نهادهای ذیل امضاء کرده است:

۱- امضای تفاهم نامه با پوهنتون کابل: بر اساس این تفاهم نامه، قرار است که برنامه آگاهی دهی از حق و قانون دسترسی به اطلاعات در بخش های مختلف پوهنتون کابل به هدف بلند بردن آگاهی محصلین در خصوص استفاده از حق و قانون دسترسی به اطلاعات عملی گردد.

۲- امضای تفاهم نامه با کمیته مصونیت خبرنگاران افغان: هدف از این تفاهم نامه، کار مشترک با نهادهای رسانه یی به هدف دسترسی نهادهای رسانه یی و خبرنگاران به اطلاعات موجود در ادارات دولتی است.

۳- امضای تفاهم نامه با مؤسسه حمیده برمکی برای حاکمیت قانون: بر اساس این تفاهم نامه قرار است که برنامه آگاهی دهی از قانون دسترسی به اطلاعات برای کارمندان دولتی، فعالین حقوق بشر، مدنی و رسانه یی در جریان سه سال آینده در ۳۴ ولایت کشور برگزار گردد.

۴- امضای تفاهم نامه با پروژه «اقدام افغانستان برای حساب دهی و شفافیت» USAID (امانت): این تفاهم نامه به منظور تقویت سازمانی کمیسیون دسترسی به اطلاعات عقد گردیده و به زودی امانت دو نفر مشاور در بخش ظرفیت سازی و نهادسازی را برای کمیسیون استخدام خواهد کرد.

- ۵- امضای تفاهم‌نامه با نهاد برابری برای صلح و دموکراسی: هدف از این تفاهم‌نامه بلندبردن سطح آگاهی نهادهای مدنی در سطح ولایات به هدف استفاده از قانون دسترسی به اطلاعات در روند نظارت از پروژه‌های انکشافی و فعالیت‌های نهادهای دولتی در سطح ولایات است.
- ۶- امضای تفاهم‌نامه با شبکه زنان افغان: هدف از این تفاهم‌نامه توانمندسازی زنان در خصوص اعمال حق دسترسی به اطلاعات در جامعه است.
- ۷- امضای تفاهم‌نامه با رادیو تلویزیون ملی افغانستان: هدف از این تفاهم‌نامه استفاده مؤثر از امکانات ریاست رادیو و تلویزیون ملی در بلند بردن سطح آگاهی مردم در خصوص حق و قانون دسترسی به اطلاعات، می‌باشد.

۴. نظارت و ارزیابی

آمریت نظارت و ارزیابی کمیسیون دسترسی به اطلاعات به اساس مکلفیت‌های وظیفوی خویش؛ کارهای ذیل را در بخش تقویت مراجع اطلاع رسانی در ادارات و افزایش تقاضای اطلاعات داشته است:

- **مراجع مسوول اطلاع رسانی:** در تمامی ۶۶ اداره مرکزی دولت جمهوری اسلامی افغانستان مراجع مسوول اطلاع رسانی معرفی و توظیف شده است و از میان ۶۶ ادارات، ۱۳ ادارات آن مرجع مسوول اطلاع رسانی را در تشکیل رسمی خویش جای داده است. علاوه بر آن، ۲۹ واحد دومی ادارات مرکزی در سطح ولایات مراجع مسوول اطلاع رسانی خویش را معرفی نموده است. بنابراین، تعدا مجموعی تمام مراجع اطلاع رسانی ادارات در کل افغانستان به ۱۰۲۰ نفر می‌رسد.
- **آمار تقاضای اطلاعات:** به اساس گزارش‌های ارسالی تمامی ادارات مرکزی؛ در سال مالی ۱۳۹۸، به تعداد ۶۷۴ مورد تقاضای اطلاعات در ادارات ثبت شده بود و در سال مالی ۱۳۹۹، ۳۱۳۸ مورد تقاضای اطلاعات ثبت شده است.
- ارزیابی ارقام تقاضای اطلاعات برای سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹، افزایش حدود ۳۶۶٪ تقاضای اطلاعات را نشان می‌دهد.
- **نظارت از وبسایت‌ها:** به اساس مواد ماده ۱۵ قانون دسترسی به اطلاعات، کمیسیون ۴۴ شاخص نظارتی را مشخص ساخت تا به اساس آن از وبسایت‌های ادارات در بخش نشر پیگیرانه اطلاعات نظارت نماید. این شاخص‌ها یکجا با شرح آن با تمام ادارات شریک ساخته شد و به تعقیب آن پروژه نظارت آغاز گردید. به اساس پلان، تمام ادارات در چتر پلان قرار داشت ولی بنابر بعضی معاذیر تنها وبسایت‌های ۴۲ اداره نظارت شد، شرح این نظارت و یافته آن قرار شرح ذیل ارایه می‌گردد: این دومین گزارش نظارتی کمیسیون دسترسی به اطلاعات می‌باشد که از وبسایت‌های ادارات به اساس احکام ماده ۱۵ قانون دسترسی به اطلاعات انجام داده است. ماده ۱۵ قانون دسترسی به اطلاعات دارای ۱۷ بند می‌باشد و ادارات مکلف‌اند که به اساس اهداف و ساحت کاری خویش، تمام موارد ذکرشده در بندهای این ماده را حداقل سال یکبار به طور پیش‌گیرانه به نشر برسانند. از آنجایی که وبسایت به عنوان صفحه رسمی ادارات آدرس مشخص اطلاع رسانی محسوب می‌گردد، این نظارت متمرکز بر وبسایت‌های اداراتی بوده که در حضور داشت نماینده اداره، مدیر وبسایت و مسوول اطلاع‌رسانی آنها، صورت گرفته است. به اساس یافته‌های گزارش، بعد از تحلیل و ارزیابی اطلاعات و تفکیک ادارات از لحاظ اهداف و ساحت کاری آنها، ادارات در سه کتگوری «ادارات برتر»، «ادارات متوسط» و «ادارات ضعیف» تقسیم‌بندی شده‌اند. این گزارش شامل نظارت از وبسایت‌های ۴۴ ادارات، مشمول وزارت‌خانه‌ها، کمیسیون‌های مستقل، ریاست‌های مستقل و ادارات مستقل است که قبلاً شاخص‌های نظارتی جمع تشریحات لازم هر شاخص، به تمام ادارات به منظور هماهنگی هرچه بیشتر شریک ساخته شد. ولی با آنهم بعضی ادارات بنابر مشکلات تخنیکی، اداری، عدم همکاری بخش‌های مختلف اداره با مراجع مسوول اطلاع رسانی در فراهم‌آوری اطلاعات و عدم آگاهی

دقیق از احکام قانون، نتوانستند جای‌گاه خوبی را از نقطه نظر نشر پیش‌گیرانه اطلاعات به دست آورند. مقایسه یافته‌های این گزارش با گزارش قبلی، بهبود وضعیت را نشان میدهد و این امیدواری را به بار می‌آورد که در آینده، وبسایت‌های ادارات بیشتر غنی و منسجم خواهند شد. پیشنهادات و راه‌حل مشخص به ادارات که دارای وبسایت ضعیف‌اند و یا هم وبسایت شان غیرفعال است، ارسال گردیده و کوشش خواهد شد تا با همکاری‌های چندجانبه وبسایت‌های ادارات فعال و غنی گردد.

۵. رسیدگی به شکایات متقاضیان

چنانچه در بخش وظایف و صلاحیت‌های کمیسیون بسیار به صراحت ذکر گردیده است؛ بررسی شکایات متقاضیان از جمله اساسی‌ترین وظایف کمیسیون دسترسی به اطلاعات به شمار می‌رود. ثبت شکایات رابطه مستقیم به سطح تقاضا دارد و به هر میزانی که تقاضای اطلاعات بیشتر می‌شود، به همان اندازه ثبت شکایات نیز بلند می‌رود. با توجه به آمار شکایات؛ در جریان سال ۱۳۹۸، کمیسیون دسترسی به اطلاعات ۳۱ شکایت را ثبت و رسیدگی نموده است و در سال ۱۳۹۹، ۱۵۱ شکایت را رسیدگی نموده است که حدود ۳۷۸٪ افزایش را نسبت به سال گذشته نشان میدهد. از میان ۱۵۱ شکایت مذکور؛ ۱۱۷ مورد آن بسته شده و ۳۴ مورد آن در حال رسیدگی میباشد.

۶. افزایش بودجه کمیسیون: مشکلاتی که طی سال مالی ۱۳۹۸ در قسمت مالی و بودجوی، کمیسیون با آن مواجه بود، به اثر سعی و تلاش دوجانبه کمیسیون و نهادهای ذیدخل حکومتی مرفوع گردید و کمیسیون در سال مالی ۱۴۰۰، ۱۲۳ میلیون افغانی بودجه خواهد داشت.

پروژه های انکشافی مطابق سند بودجه:

کمیسیون دسترسی به اطلاعات پروژه انکشافی نداشته

پروژه ها و خریداری های پرچون کمیسیون دسترسی به اطلاعات در سال مالی ۱۳۹۹ به شرح ذیل پیشکش می گردد

- ۱- تعدیل قرارداد تعمیر کرایه کمیسیون نظر به حکم رئیس جمهور ماهانه ۳۲۰۰۰۰ که دو تعمیر میباشد و در شش ماه مجموع پروژه مبلغ ۱۹۲۰۰۰۰ افغانی میگردد.
- ۲- قرارداد خریداری ۷۲ قلم قرطاسیه باب به مبلغ ۹۲۰۲۰۱ افغانی.
- ۳- خریداری جنراتور ۱۷،۶ کیلو وات به مبلغ ۴۸۲۰۰۰ افغانی.
- ۴- خریداری وسایل الکترونیکی و تکنالوژی به مبلغ ۴۳۰۰۰۰ افغانی.
- ۵- خریداری چهارده قلم موبل و فرنیچر به مبلغ ۴۹۸۳۸۰ افغانی.
- ۶- تولید اسپات تلویزیونی به مبلغ ۱۴۷۰۰۰ افغانی.
- ۷- تولید انمیشن جهت تبلیغات از سیستم انلاین دسترسی به اطلاعات به مبلغ ۹۸۰۰۰ افغانی.
- ۸- تهیه وسایل و تجهیزات برای کودکستان به مبلغ ۲۰۶۱۳۰ افغانی.
- ۹- تهیه و تدارک انترنت برای کمیسیون نظر به قرارداد چهارچوبی عقد شده بین اداره تدارک ملی و شرکت مخابراتی افغان تیلی کام به مبلغ ۶۳۶۰۰۰ افغانی که فی ام بی به مبلغ ۵۳۰۰ افغانی میباشد.
- ۱۰- خریداری تیل مورد ضرورت کمیسیون به مبلغ ۲۲۰۰۰۰ افغانی.

د افغانستان اسلامي جمهوریت
اداره ارتباطات عامه و استراتیژیک ریاست جمهوری
Islamic Republic of Afghanistan
Office of Public and Strategic Affairs of the President
مرکز اطلاعات و رسانه های حکومت

- ۱۱- تهیه و خریداری سیستم هاستینگ یا میزبانی سیستم آنلاین دسترسی به اطلاعات به مبلغ ۱۴۷۰۰۰ افغانی.
۱۲- کرایه گیری موتر پکنیک برای شش ماه به مبلغ ۱۹۵۳۰۰ افغانی.
۱۳- کرایه گیری موتر کروالی ۲۰۰۹ برای شش ماه به مبلغ ۳۲۹۲۲۰ افغانی.
۱۴- خریداری سه قلم جنس: فلش، قلم و تندیس مخصوص کمیسیون به مبلغ ۱۱۰۰۰۰ افغانی.
۱۵- خریداری چهار قلم جنس: پاکت دسته دار، کتابچه چرمی، کتابچه یادداشت و دوسیه مخصوص کمیسیون مبلغ ۱۶۰۰۰۰ افغانی.
۱۶- تهیه کربدت کارت به آمرین کمیسیون ماهانه مبلغ ۷۵۰ افغانی که در مجموع ۱۰۸۰۰۰ افغانی.
۱۷- تولید و نصب ۱۰ تخته بیلبوردر نقاط مختلف شهر کابل مبلغ ۱۱۵۰۰۰ افغانی

دستاورد های مهم در بخش های پالیسی و تقنینی:

۱. نتایج پلان استراتیژیک کمیسیون دسترسی به اطلاعات

کمیسیون دسترسی به اطلاعات بر مبنای همکاری مؤسسه محترم جی آی زد، توانست که پلان استراتیژیک پنج ساله خویش را تدوین و تصویب نماید. کمیسیون دسترسی به اطلاعات به اساس پلان استراتیژیک (۱۳۹۹-۱۴۰۳) خویش، دارای نتایج کلیدی متوقعه آتی می باشد:

✓ گسترش کمیسیون دسترسی به اطلاعات

کمیسیون دسترسی به اطلاعات به عنوان یک نهاد مدرن، مؤثر فعالیت می کند، برای پیش برد امور خود مدیرانی را به کار می گمارد که مبتنی بر نتیجه کار کنند، تا کمیسیون بتواند مسئولیت های خود را انجام داده و به شیوه مشخص در تقویت فرهنگ باز و مؤثر عمل کند. (نتیجه کلیدی)

✓ بلندبردن آگاهی عامه

شهروندان افغان و نهادهای قانونی به طور همه جانبه از موجودیت قانون دسترسی به اطلاعات، حقوق مندرج شان در این قانون و این که موجودیت این قانون به آنان چه نفعی می رساند، آگاه اند. این قانون به گونه چشمگیر سبب افزایش میزان تقاضا به اطلاعات شده است. (نتیجه کلیدی)

✓ حمایت از مراجع مسئول اطلاع رسانی و همکاری با ادارات عامه

ادارات عامه به اندازه ای توانمند شده اند تا مسئولیت های شان را در روشنایی قانون دسترسی به اطلاعات بگونه مؤثر و به موقع اداء کنند، تا از این طریق تامین حق دسترسی به اطلاعات، هم بگونه پیشگیرانه و هم بر بنیاد تقاضا، به مردم فراهم شود. (نتیجه کلیدی)

✓ روابط با جامعه مدنی و رسانه ها

نهاد های مهم جامعه مدنی و رسانه ها، فعالانه با قانون دسترسی به اطلاعات در تعامل استند و به عنوان استفاده کنندگان، گسترش و آگاهی دهندگان سهم شان را ادا می کنند و در کنار آن در یک چارچوب مؤثر با کمیسیون دسترسی به اطلاعات در ارتباط و هماهنگ می باشند. (نتیجه کلیدی)

✓ شرکای دیگر

اراده سیاسی جهت عمل کرد شفاف و آشکار افزایش یافته و فرهنگ محرمیت در ادارات عامه کمتر شده و این کار راه را برای حمایت قویتر از نشر اطلاعات هموار ساخته است. (نتیجه کلیدی)

۲. فعالیت های کمیسیون در امور تقنینی:

کمیسیون در حدود شش طرزالعمل داخلی اش را تدوین و تصویب کرده است. در کنار آنها، طرزالعمل ارایه گزارش سالانه مسوولین اطلاع رسانی ادارات نیز از سوی کمیسیون در مشوره با ادارات مختلف ترتیب و پس از تصویب با ادارات مختلف شریک ساخته شده است. ادارات مطابق آن، گزارشات مسوولین اطلاع رسانی شان را به شکل ربعوار و سالانه به کمیسیون ارسال می کنند. بر علاوه، کمیسیون در سال گذشته مشترکا با اداره لوی ثارنوالی و ستره محکمه ج. ا.ا، نهادهای جامعه مدنی، حکومتداری باز افغانستان، طرزالعمل طبقه بندی اطلاعات در قوه قضاییه و لوی ثارنوالی را ترتیب نموده است که از تصویب شورای عالی هر دو اداره نیز گذشته است. با استفاده از این طرزالعمل، اطلاعات محرم در این ادارات خیلی محدود شده و هموطنان ما و رسانه های محترم می تواند که به بخشی کلان از اطلاعات در این ادارات دسترسی داشته باشند.

تاثیرات اقتصادی و اجتماعی از تطبیق پروژه های انکشافی بالای زندگی مردم:

۱. افزایش مؤثریت و کارایی ادارات؛
۲. توسعه خدمات ادارات و افزایش کیفیت آن؛
۳. شفافیت و پاسخگویی ادارات در برابر مردم؛
۴. تقویت حاکمیت قانون در جامعه؛
۵. تقویت اعتماد مردم نسبت به دولت و نظام جمهوری اسلامی افغانستان؛ و
۶. افزایش درآمد ملی و جلوگیری از حیف و میل منابع.

تاثیر پروژه ها بالای عواید کشور:

۱. افزایش عواید کشور؛
۲. صرفه جویی در مصرف منابع؛
۳. جلوگیری از حیف و میل عواید؛

اقدامات مهم و اساسی جهت مبارزه با فساد اداری:

✓ سیستم آنلاین دسترسی به اطلاعات یکی از ابزار های مهمی است که شهروندان به سادگی می توانند از تمام ادارات دولتی در سطح کابل و ولایات کشور تقاضای اطلاعات نمایند. استفاده از این سیستم می تواند زمینه دسترسی شهروندان به اطلاعات را فراهم سازد تا بتوانند در مورد کارکردهای مهم نهادهای دولتی اطلاعات دریافت نموده از شفافیت آن اطمینان حاصل نمایند.

د افغانستان اسلامي جمهوریت
اداره ارتباطات عامه و استراتیژیک ریاست جمهوری
Islamic Republic of Afghanistan
Office of Public and Strategic Affairs of the President
مرکز اطلاعات و رسانه های حکومت

✓ فساد به مفهوم دقیق آن، استفاده از منابع ملی به نفع افراد و گروه‌های خاص در مغایرت با قوانین و مقررات است. مبارزه جدی و واقعی زمانی می‌تواند صورت گیرد که شهروندان به اطلاعات موجود در ادارات دولتی دسترسی داشته و کارکرد نهادهای دولتی را زیر نظارت قرار دهند که هیچ کس نتواند از منابع ملی استفاده سوء نماید. مردم زمانی می‌توانند کارکرد ادارات را نظارت کنند که از حق و قانون دسترسی به اطلاعات آگاهی کامل داشته در جهت نظارت اجتماعی از آن حق استفاده نمایند. به هدف دستیابی به مبارزه جدی علیه پدیده‌ی فساد، برنامه‌های آگاهی‌دهی را در سطح مرکز و ولایات طراحی نموده در سال آینده اقدامات عملی را در این زمینه برمی‌دارد.

✓ ۳- نشر پیش‌گیرانه اطلاعات از سوی نهادهای دولتی یکی دیگر از سازوکارهای اساسی شکل‌گیری جریان واقعی مبارزه با فساد است. براساس حکم ماده ۱۵ قانون دسترسی به اطلاعات، تمام ادارات دولتی مکلفاند که اطلاعات مربوط فعالیت‌های خویش را از طریق وب‌سایت به نشر برسانند تا شهروندان و رسانه‌ها بتوانند از آن اطلاعات در جهت بهبود عملکرد و پاسخگو ساختن ادارات دولتی استفاده نمایند. حصول اطمینان از تطبیق قانون و حکم ماده ۱۵ قانون دسترسی به اطلاعات تنها از طریق نظارت سامان‌مند می‌تواند محقق گردد که در سال آینده، کمیسیون از روند تأمین حق دسترسی به اطلاعات و تطبیق قانون بشکل منظم نظارت می‌نماید.

برنامه وزارت/اداره برای آینده:

توسعه سازمانی، آگاهی‌دهی شهروندان، تقویت مراجع اطلاع‌رسانی و توسعه دسترسی شهروندان به اطلاعات:

۱- طرح افزایش تشکیل کمیسیون دسترسی به اطلاعات: این کمیسیون با در نظر داشت حجم کار و مأموریت عمده‌ی خویش تشکیل سال ۱۴۰۰ خویش را با شرکای حکومتی شریک ساخته که تشکیل کنونی از ۵۱ بست به ۱۶۲ بست افزایش یابد. در نتیجه طرح توسعه تشکیلاتی کمیسیون از سوی کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی مورد تأیید قرار گرفته و کار طی مراحل آن جهت اخذ منظوری مقام عالی ریاست جمهوری جریان دارد. که در نتیجه در سال ۱۴۰۰ به تعداد ۱۱۱ بست جدید از آدرس کمیسیون دسترسی به اطلاعات از طریق رقابت آزاد به اعلان سپرده می‌شود که افراد واجد شرایط مطابق احکام قانون در پروسه امتحان رقابتی اشتراک و با تکمیل روند قانونی به عنوان کارمند در کمیسیون استخدام خواهند شد.

۲- سیستم آنلاین دسترسی به اطلاعات: یکی از ابزارهای مهم در زمینه دسترسی شهروندان به اطلاعات بوده که در ابتداء ۲۵۰ نفر همزمان می‌توانست به سیستم دسترسی داشته باشند که نیازمندی متقاضیان را مرفوع نمی‌ساخت. بنابراین، کمیسیون پلان دارد که ظرفیت استفاده همزمان سیستم آنلاین را از ۲۵۰ به ۱۵۰۰ نفر ارتقا بخشد.

۳- رسیدگی به شکایات: رسیدگی به شکایات یکی از سازوکارهای اساسی تأمین حق دسترسی شهروندان به اطلاعات است که بخش شکایات کمیسیون در سال آینده توانایی و ظرفیت رسیدگی به شکایات متقاضیان را داشته و در چارچوب قانون دسترسی به اطلاعات و تمام شکایات واصله به کمیسیون را مورد بررسی قرار داده و فیصله نهایی کمیسیون را در هماهنگی با متقاضیان و ادارات ذیربط تعقیب و پیگیری می‌کند.

۴- نظارت از وضعیت دسترسی به اطلاعات: دومین سازوکار تحقق حق دسترسی شهروندان به اطلاعات، نظارت همه‌جانبه از تطبیق قانون دسترسی به اطلاعات از سوی نهادهای دولتی است. در گذشته تنها از تطبیق ماده ۱۵ (نشرپیشگیرانه اطلاعات) نظارت صورت می‌گرفت؛ ولی در سال آینده به اساس میکانیزم مشخص از تمام احکام

قانون بشکل جدی نظارت صورت میگیرد تا بتوانیم کارکرد مسوولین نهادهای دولتی را بر اساس برنامه نظارتی مشخص کرده، گزارش خویش را به هدف تطبیق قانون در سطوح مختلف حاکمیت (ملی و محلی) به مقام عالی ریاست جمهوری و شورای ملی کشور ارایه نماییم.

۵- همکاری مشترک میان کمیسیون، نهادهای مدنی و رسانه‌یی: سومین راهکار عملی در خصوص ترویج و تقویت حق دسترسی به اطلاعات، کار مشترک با نهادهای دولتی، مدنی و رسانه‌یی در سطح کابل و ولایات است. در این بخش برنامه‌هایی مشخص را در سطح کابل و ۱۵ ولایت کشور طراحی نموده است. این برنامه‌ها شامل تدویر برنامه‌های آگاهی‌دهی در پوهنتون‌های دولتی و خصوصی، شورای علماء، نهادهای دولتی، اعضای جامعه مدنی و خبرنگاران در سطح کابل و ولایات کشور می‌باشند.

مشکلات و چالش‌ها و راه حل‌های تدبیر شده:

۱. در قسمت طولانی بودن پروسه استخدام نیز هماهنگی‌های لازم با کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی صورت گرفت.
۲. سطح آگاهی مسوولین و کارمندان ادارات از حق و قانون دسترسی به اطلاعات با تدویر برنامه‌های آگاهی‌دهی نسبتاً بلند شده است.
۳. بعضی از ادارات مرجع مسوول اطلاع رسانی خویش را رسماً داخل تشکیل ساخته است و این روند در تمام ادارات با پیشنهاد کمیسیون دسترسی به اطلاعات، همکاری کمیسیون اصلاحات اداری و هدایت مقام عالی ریاست جمهوری ادامه دارد.

مشکلاتی که تا حال به آن رسیدگی کافی صورت نگرفته است عبارتند از:

- ✓ عدم همکاری بعضی ادارات با کمیسیون در قسمت رسیدگی به شکایات
- ✓ عدم همکاری به موقع و هماهنگی بخش‌های مختلف ادارات با مراجع مسوول اطلاع رسانی
- ✓ مدیریت ضعیف اسناد در ادارات دولتی
- ✓ نبود مقرر طبقه‌بندی اطلاعات در ادارات
- ✓ دیجیتال سازی اسناد و تولید دیتا و معلومات به صورت آنلاین

راه‌های پیشنهادی:

د افغانستان اسلامي جمهوریت
اداره ارتباطات عامه و استراتیژیک ریاست جمهوری
Islamic Republic of Afghanistan
Office of Public and Strategic Affairs of the President
مرکز اطلاعات و رسانه های حکومت

- ✓ تخصیص بودجه مشخص در ادارات دولتی برای بهبود امور اطلاع رسانی و دیجیتل سازی اسناد
- ✓ توجه بیشتر ادارات بر مدیریت اسناد
- ✓ دیجیتل سازی اسناد اداری
- ✓ تدوین مقرره طبقه بندی اطلاعات
- ✓ تقویت وبسایت های ادارات بر اساس بندهای ماده ۱۵ قانون دسترسی به اطلاعات
- ✓ حمایت ادارات از افشاگران اطلاعات
- ✓ دیجیتل سازی اسناد و تولید دیتا و معلومات به صورت آنلاین